

Edukační materiál o druhé světové válce pro střední školu

Petr Kostelníček

2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Digitální design

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petr Kostelníček**

Osobní číslo: **K13094**

Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**

Studijní obor: **Multimédia a design – Digitální design**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Edukační materiál o druhé světové válce pro střední školu**

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše
2. Navržení konceptu
3. Sběr informací
4. Aplikace grafických prvků
5. Přizpůsobení médiu
6. Řešení písemné práce

a) teoretická část v rozsahu 25 – 30 normostran textu

b) prototyp nebo funkční model nebo fyzický model v měřítku 1:1, 1:2, 1:3, 1:5, 1:10 podle charakteru projektu a konzultace s vedoucím práce

c) grafická prezentace v rozsahu minimálně 2,8 m²

Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce: viz. Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz. Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Německá armáda za druhé světové války / Nigel Thomas; 260 s., ISBN-13:
80-251-1826-6; Computer Press, a.s.
Encyklopedie druhé světové války 1939 - 1945 / Donald Sommerville; 319 s., ISBN-10:
9788020613615, ISBN-13: 978-80-206-1361-5; Naše vojsko
Operace Overlord -- Vylodění v Normandii:prvních 24 hodin / Will Fowler; 192s.,
ISBN-13:80-7360-019-6; Ottovo nakladatelství
Atlantický val / Zaloga Steven J.; 64 s., 978-80-247-3410-1; GRADA Publishing, a.s.

Vedoucí bakalářské práce: M. A. Bohuslav Stránský
Ateliér Digitální design
Datum zadání bakalářské práce: 1. prosince 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 12. května 2017

Ve Zlíně dne 1. prosince 2016

doc. Mgr. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

M. A. Bohuslav Stránský
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- беру на ве́доміі, же бакала́рская/дипломовá práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

30. 1. 2017

Petr Kostelníček *Petr Kostelníček*

Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejích částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. Jedna obsahuje knihu, která se zabývá podrobnou charakteristikou druhé světové války a to převážně den po dni. Jsou tam shrnuty nejdůležitější informace, které jsou rozděleny na roční období. Primární cílovou skupinou jsou odborní čtenáři dané problematiky. Druhá část se zaměřuje na rozsáhlou webovou prezentaci, která shrnuje základní informace pro celou veřejnost. Zaznamenává mapy postupu, infografiky a multimediální obsah.

Klíčová slova: druhá světová válka, kniha, webová prezentace, podpora vzdělání, učební materiál, videomateriál

ABSTRACT

The work is divided into two parts. First one includes a book focused on detailed characteristics of second world war. It has an overview of the most important informations. Primary target audience are professional historians.

Second part is focused on extensive web presentation that summarize basic informations about war for general public. It includes war maps, infographics and multimedia content

Keywords: Second World War, Book, Web presentation, Education, Education materials, Videomaterial

Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce MgA. Bohuslavu Stránskému za odborné vedení, objektivní přístup a užitečné rady. Dále bych chtěl poděkovat mému kolegovi a mentorovi Tomáši Kleinovi a studiu Spoj.se za podporu a konzultaci mé bakalářské práce. Samozřejmě díky patří všem designerům, kteří mě podporovali a pomáhali s usměrněním nápadů.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 KNIHA.....	9
1.1 HISTORIE V KOSTCE.....	9
1.1.1 Písmo	10
1.1.2 Papír.....	11
1.1.3 Knihtisk.....	11
1.1.4 Z čeho se kniha skládá.....	12
1.2 ČTENÍ DNES.....	14
1.3 LITERÁRNÍ ŽÁNRY.....	14
1.4 ODBORNÉ KNIHY.....	14
1.4.1 Obecné srovnání.....	14
1.4.2 Knihy pro mladší.....	14
1.4.3 Technické knihy.....	15
1.4.4 Atlasy.....	15
1.4.5 Válečné knihy.....	15
1.5 SHRNUTÍ.....	16
2 INTERAKCE	17
2.1 WEBOVÁ PREZENTACE.....	17
2.2 APLIKACE.....	18
2.3 EDUKATIVNÍ ONLINE MATERIÁL.....	18
2.3.1 Edukativní aplikace.....	19
2.3.2 Aplikace o druhé světové válce.....	19
2.3.3 Edukativí webové prezentace.....	20
2.3.4 Edukativí válečné webové prezentace.....	20
2.4 CÍLE PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	21
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	25
3 TVORBA EDUKAČNÍ MATERIÁLU.....	26
3.1 PROČ KNIHU O DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE.....	26
3.2 KONCEPCE KNIHY.....	26
3.3 MAPOVÁNÍ KONKURENCE KNIŽNÍCH TITULŮ.....	27
3.4 O KNIZE A OBSAHU.....	30
3.4.1 Layout a typografie.....	30
3.4.2 Knižní vazba.....	30
3.5 TVORBA LOGOTYPU.....	31
3.6 TVORBA WEBOVÉ PREZENTACE.....	32
3.6.1 Rešerše webu	32
3.6.2 Wiraframes.....	32
3.6.3 Vizuální styl.....	34
3.6.4 Video.....	36
3.6.5 Responsivita.....	36
3.7 PODPORA MARKETINGU.....	37
3.7.1 Sociální sítě.....	37
3.7.2 Newsletter.....	38

3.8 ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK.....	3
ZÁVĚR.....	3
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	3
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	3
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	3
SEZNAM TABULEK.....	3
SEZNAM PŘÍLOH.....	3

ÚVOD

Druhá světová válka změnila pohled na svět. Ať už se jedná o velké zapojení nevinných lidí do tohoto konfliktu nebo o první použití jaderných zbraní ve válce. Proto si myslím, že i když je od války už několik desítek let, tak by lidé neměli zapomínat na tuto zásadní událost. Kvůli tomu jsem si i zvolil toto téma, abych pomohl rozšířit povědomí o daném problému.

Ve své teoretické práci se zaměřuji od vzniku knih a písma až po rozdělení knihy. Dále se snažím o srovnávání různých úprav knih, na jejich skladbu a to od populárních tak i po literaturu faktů. Zaměřuji se na důležité aspekty, co je dobře a co naopak není. Jak moc velké rozdíly jsou mezi dětskými knihami a knihami pro dospělé.

Podobný princip se snažím zjistit i pomocí aplikací a webových prezentací. Obsah této bakalářské práce jsem se snažil zestručnit, protože, jak už jsem zmínil, samotná tvorba knihy nebyla moje jediná priorita.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KNIHA

Knihy nás pronásledují už od útlého věku. Dle mého se jedná pořád o nejpohodlnější formu čtení, i když elektronické knihy se snaží notně konkurovat. Jako přednost knihy bych volil, že ji nepotřebujeme nabíjet a nejsme vystaveni záření jako u tabletu a výborně se hodí na dlouhé cesty vlakem či autobusem. Ale od kdy se vlastně používá termín kniha takový, jak ho známe dnes? A z čeho se vlastně kniha skládá? Musíme si nejdříve připomenout, že tento proces, kdy se utvářela podoba, trval neskutečně dlouho. Vše začínalo vznikem písma, bez kterého se kniha nemůže obejít, dále se pokračovalo papírem, knihtiskem. A proto knihy vypadají dnes tak, jak je známe. Vývoj knih se mezi 19. - 20. stoletím ustálil a od té doby zůstává princip knih neměnný.

1.1 Historie v kostce

Abychom pochopili knihy samotné, je důležité si aspoň v krátkosti připomenout ty nejdůležitější informace, které měly vliv na jejich vývoj. Více se snažím shrnout v následujících odstavcích.

1.1.1 Písmo

V této pasáži se vynasnažím stručně shrnout vliv písma jako takového a jeho krátkou historii. Písmo totiž nebylo jen důležité z hlediska knih, ale taky i z hlediska celého lidstva.

„Pomocí písma došlo k velkému rozvoji všech oborů lidské činnosti. Jeho uplatnění se rozšířilo do všech sfér lidského života, vědy a kultury. Písmo umožnilo uchovávat a šířit poznání, které se stalo hnacím motorem pro neukojitelnou touhu člověka po "vědění". Dnes je pro nás znalost čtení a psaní samozřejmostí. V minulosti však patřila k vysoce ceněné činnosti jen pro pouhé skupiny osob.“[1]

„Historikové odhadují, že se písmo vyvíjelo zhruba 5 000 let, tedy téměř stejnou dobu jako se vyvíjela lidská civilizace. Písmo je na rozdíl od řeči pouze lidskou dovedností. Zvířata se dokáží zvukovými prostředky dorozumívat, ale znaky nebo písmo je výhradně lidskou záležitostí. Pokud bychom mapovali vývoj člověka, pak by ke zlomovým okamžikům patřilo použití ohně k přípravě stravy a získávání tepla.“[2] Ano, písmo má obecně obrovský vliv na lidi. A člověk si podle mě často neuvědomuje, jak moc psaného textu využívá a to denně napíšeme nebo přečteme tisíce znaků.

Jak už jsem již popsal, písmo je staré několik tisíců let. Původně se můžeme domnívat, že vznikalo z nástěnných obrázků v jeskyních, zvané piktogramy, které byly později transformovány do ucelených znaků. Které písmo bylo první, není jednoduché určit. O tom můžeme jen polemizovat. Každopádně mezi ty historické pilíře počítáme egyptské písmo, zvané též jako hieroglyfy, které se dále vyvinuli na písmo Hieratické a Démotické. Dále tomu je klínové písmo ryté do hliněných destiček v

samotném Sumeru. A tradiční čínské „obrazové“ písmo, které si zachovalo svou podobu i do 21. století. Po dlouhém vývoji se písemné znaky pomalu transformovali až do dnešní podoby. Velkou měrou se na tom podíleli Fénicičané. „Odhaduje se, že až kolem 80 % známých abecedních soustav má svůj původ právě ve fénickém písmu, jehož odvozeninami se dnes píše na značné části zemského povrchu.“[3] Díky mořeplavbám a obchodu se fénické písmo rozmáhalo dál a díky němu tak mohlo vzniknout řecké písmo. Velký zlom pro západní civilizaci je v tom, že se řecké písmo rozdělilo na dva různé směry. Na západní větev, kterou přebrali Římané a vyladili do formy, co používáme dnes například ve velké části Evropy, a druhá větev se přeměnila na již známou Azbuku, která je používaná třeba v Ruské federaci.

1.1.2 Papír

V dávném starověku ovšem papír dlouho neznali. Hodně se proto využívali například hliněné destičky, slonové kosti, vypalovalo se do dřeva, kreslilo na látku, psalo se na pergamen. Papír se poprvé objevil ve starověké Číně a to mezi 1. a 2. stoletím.

„Za tvůrce prvního papíru je považován Tsai Lun (62-121 n. l.), úředník císaře Han Ho Ti, pocházející z provincie Hunan v jižní Číně. Když jednou zkoušel nahradit neskladné a málo trvanlivé destičky v císařské knihovně, jiným vhodnějším materiálem pro psaní, rozhodl se Tsai Lun vyzkoušet také rostlinné suroviny.“ [4]

Postupem času se papír rozšířil i na ostatní kontinenty. Jako další papír začali využívat Arabové a to zhruba šest set let po Číňanech. A posléze si výrobu papíru osvojila i Evropa. Ovšem než nastalo toto období, tak se psalo na různé věci. Lidé, jak už jsem zmínil, ryli do hliněných desek, do slonoviny či do kamene. Texty také zaznamenávali do voskovaných destiček a v pozdější době psávali na papyrus nebo na pergameny, což byla alternativa papíru vytvářena ze zvířecí kůže.

„Spojení dvou destiček konzulské diptychon objevily již v raném středověku. Svazky těchto destiček nazývány shodně jako první knihy složené z pergamenových, později papírových složek-KODEXY.“ [5] Od této doby, to je už jen zlomek let, než vzniknou knihy, které známe dnes.

1.1.3 Knihtisk

Knihy v historii měly značný handicap. Musely se psát ručně a navíc je musel psát někdo, kdo byl dostatečně vzdělán. Tvorba jenom jedné publikace zabrala obrovské množství času. Také se mohly tisknout v tzv. inkábulích. Knížky tak navíc ani nemohli číst chudí a nevzdělaní. Proto vynález knihtisku znamenal revoluci v tomto odvětví, minimálně na starém kontinentu. „O tento objev se zasloužil německý zlatník Johannes Guttenberg a to někdy na přelomu poloviny 16. století. Podstatou Gutenbergova vynálezu bylo sestavení jednotlivých znaků a písmen do tiskové formy a po

ukončení tisku byly znaky, písmena rozebrány a připraveny opět k použití sestavení nové tiskové formy.“ [6] Od té doby se knihy mohly tisknout ve velkých nákladech. Nejdříve se uchytl v Evropě a po tom se rozšířil do celého světa. „Tato technologie vlastně vydržela až do minulého století, kde byla nahrazena ofsetem. V Číně, jelikož vznikl papír, jak už jsem zmínil mezi 1. až 2. Stoletím, tak i sériové rozmnožování obrazu a textu začalo být používáno podstatně dříve. Základy desko-tisku zde byly položeny již na konci 6. století a tato technologie se dále šířila do Japonska a Koreji. Dodnes existuje několik exemplářů buddhistického kánonu Dharani, jenž byl v letech 764 – 770 vytištěn v Japonsku v počtu asi milionu kusů na papírové svitky a rozeslán všem klášterům a svatyním v zemi. Tyto svitky jsou uznávány za nejstarší tištěné knihy světa.“[7]

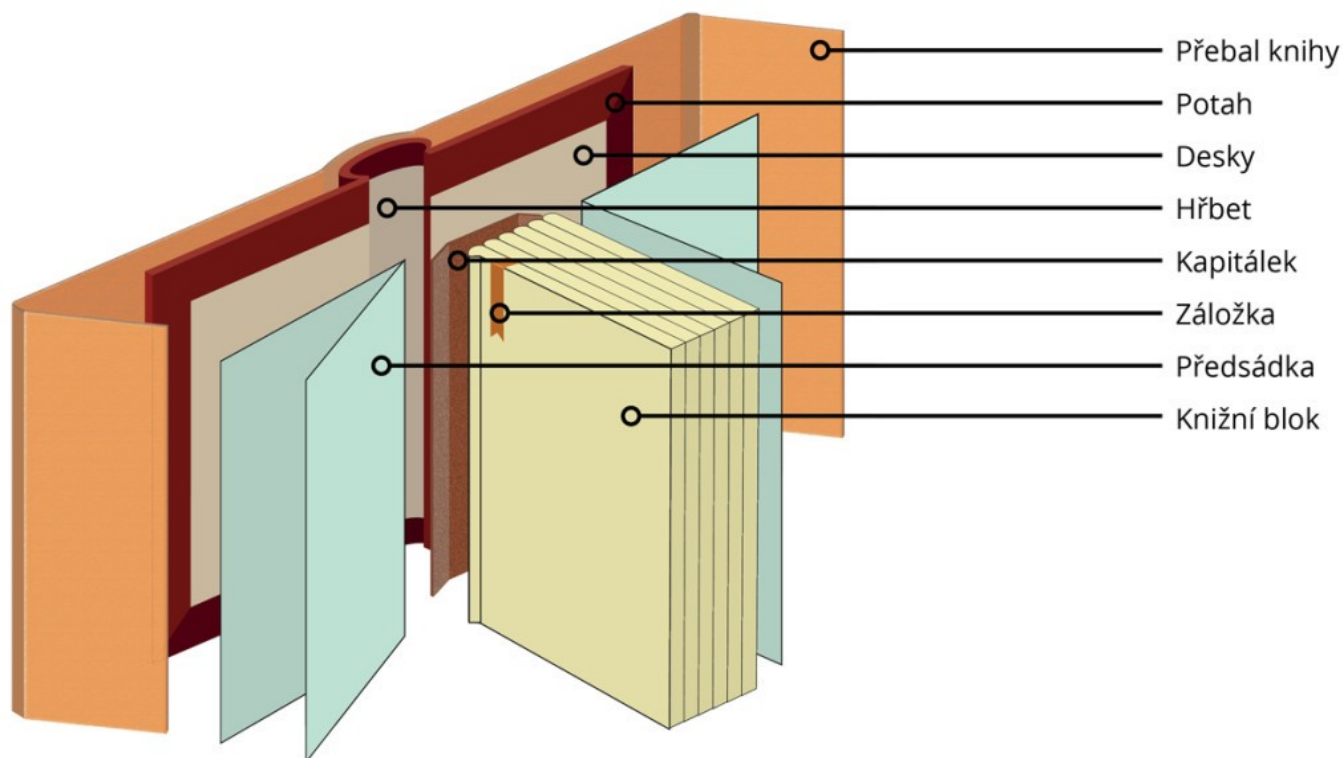
1.1.4 Z čeho se kniha skládá

Jelikož jedna část mé praktické bakalářské práce je i tvorba samotné knihy, snažil jsem se v této kapitole popsat z jakých částí je složena v trochu podrobnějším popisu. „Kniha je dle výkladu sešitý nebo slepený svazek listů nebo skládaný arch papíru (nebo jiného materiálu), potištěný, s vazbou a přebalem.“[7]

- **Desky (obálka)** - pevná, v případě měkké vazby měkká obálka knihy. Tato část je často graficky upravena, aby zaujala případné zájemce či případně ukázala, o jaký titul se jedná. Mohou zde být i další doprovodné informace.
- **Přebal** - list papíru, zpravidla laminovaný. Obaluje desky. Zaznamenává informace a plní ochrannou funkci. Bývá také graficky upraven.
- **Potah** - součást desek, který vlastně zakrývá materiál. Může být papírový, ale také i z látky.
- **Záložka** - může se jednat o kus papíru či látky, který nám pomáhá s orientací v knize. Ne všechny knihy ji mají. Když se ale v knížce vyskytuje, je vlepena na hřbetu.
- **Kapitálek** - zastává zejména estetickou stránku knihy. Jde o kousek textilie, který je vlepen do hřbetu knihy. Zakrývá mezeru mezi knižním blokem a deskami. Má i ochrannou funkci.
- **Předsádka** - dvojlist papíru, který spojuje desky s blokem knihy. Je nalepen na deskách a zároveň i na knižním bloku. Může být potištěn, ale zpravidla zůstává čistý. Měl by být tužší než knižní blok.
- **Knižní blok** - listy knihy zavěšené do desek knihy pomocí předsádek. Listy knihy můžou být svázané různými způsoby. Bývají oříznuté „na čisto“ tzv. ořízkou, což je trojřez (horní, přední a dolní hrana bloku). Poslední hrana bývá pak vlepena nebo jinak svázána. Viditelné hrany bloku mohou být navíc barvené.

•**Vakát** - prázdná stránka uvnitř knihy.

Obr. 1 Popis knihy

Kniha má samozřejmě i obsahové části jako Patitul (vyskytuje se zde jméno autora a titul samotné knihy), kvůli tomu že starší knihy se často rozpadali častým používáním. Dále například Signet (označení vydavatele), Ex libris (značení vlastníka knihy), Paginace (stránkování), Kapitoly (rozdělení v knize, bývají očíslované), Obsah (seznam kapitol, kvůli přehlednosti bývá vzadu, ale i ve předu podle toho, jestli se jedná o odborný titul), Rejstřík (u odborné knihy, pomáhá s orientací a zaměřuje se na klíčová slova). Pro moji bakalářskou práci byla tato část velice důležitá, z důvodu uvědomění si všech aspektů, které člověk potřebuje vytvořit.

1.2 Čtení dnes

Dnes už je kniha v civilizovaných zemích brána jako samozřejmost. Jsme s nimi neustále v konfrontaci. Jejich podoba ani forma se ovšem do velké míry neliší. S nástupem 21. století však dostává kniha po stovkách let konkurenci a to ve formě různých čteček či tabletů. Uvidíme v příštích letech, jestli se podaří tištěnému médiu udržet krok s těmi digitálními.

1.3 Literární žánry

Pokud budeme hledat, najdeme hodně článků, které rozdělují literaturu. Nejčastěji, co jsem vyhledal, bylo rozdělení na lyriku, epiku a drama. Další články rozdělují literaturu na odbornou, která je využívána hlavně na vzdělávání, a literaturu uměleckou. Můžeme chápat jako beletrii. Ve své práci bych se však chtěl především věnovat právě literatuře odborné.

1.4 Odborné knihy

Během svého výzkumu jsem vycházel samozřejmě jen ze zlomku knih, které existují. Snažil jsem se najít typické knihy pro daný segment a problematiku. Co to jsou přesně odborné knihy a na co se vlastně zaměřují? „Odborná kniha prezentuje původní výsledky výzkumu, který byl uskutečněn autorem knihy nebo autorským týmem, jehož byl autor členem.“[8] Já jsem se hlavně snažil obsáhnout vzdělávací knihy a knihy populárně naučné. Jako hlavní část se ale budu věnovat válečným publikacím.

1.4.1 Obecné srovnání

Ve svém výzkumu jsem se snažil vybírat různorodé knihy. Sledoval jsem knihy technického typu, ale i knížky pro mladší čtenáře. Mému výběru nahrávalo to, že většinu knih jsem i sám přečetl.

Už na začátek všechny knihy vesměs splňovaly potřebné atributy jako je například paginace (číslování), textové bloky či autory. Některé knihy, které jsem vybral, jsou ze stejných nakladatelství proto, abych zjistil, jestli jsou i stejně vytvořeny nebo alespoň na podobných principech. Důležité při zkoumání bylo uvědomit si, pro koho to je určené. Podle toho se měnil obsah, úprava, ale i celkový pocit z knihy.

1.4.2 Knihy pro mladší

Mezi starými knihami jsem našel například titul s názvem Velká kniha malého školáka, který jsem četl jako malý kluk. Kniha je rozdělena na několik částí. V knize můžeme hledat cestu z bludiště, či vylamovat obrázky. Dozvíme se zde i zajímavosti například o padajících hvězdách nebo o vývoji slepičího vajíčka. Text je dělán kvůli dětem běžně větší, kvůli lepší čitelnosti. Odstavce jsou nasázeny na levý prapor. Co mě ovšem překvapilo, byly typografické chyby, jako jsou samostatná písmena na konci řádku. Paginace je ve spodní části zarovnána doprostřed bez jakékoliv grafické úpravy. Dále jsem vybral knihu, která pomáhá dětem s angličtinou a podává to formou klasických pohádek jako Jeníček a Mařenka nebo například Růženka. Kniha hodně vsází na ilustrace a krátké anglické texty. Výhodou pro čtenáře může být pomocný slovník, který doprovází celou knihu. Texty jsou shodně větší stejně jako u předchozí knihy. Paginace oproti tomu se nachází v horní části, pro mě na docela nezvyklém místě. Co se týče starších dětí, vybral jsem dvě knihy z podobných edic a to Děšivé dějiny a Děšivé umění. První zmíněný titul se jmenuje celým názvem Děšivé dějiny Druhá světová válka. Tato knížka si zakládá hodně na černém humoru a netradiční ilustraci. Knížka popisuje zajímavé dopisy, kvízy či různé vtipné či drastické detaily z války. Paginace jako u první knihy se též nachází uprostřed dole bez úpravy. Text je nasázen do bloku a daleko menším písmem než u předchozích knih. Na úplně stejných principech je postavena i druhá kniha Děšivé umění Tajemná magie ze stejného nakladatelství. Sledoval jsem i jiné knihy, ale u všech převládá hlavně to, že čím

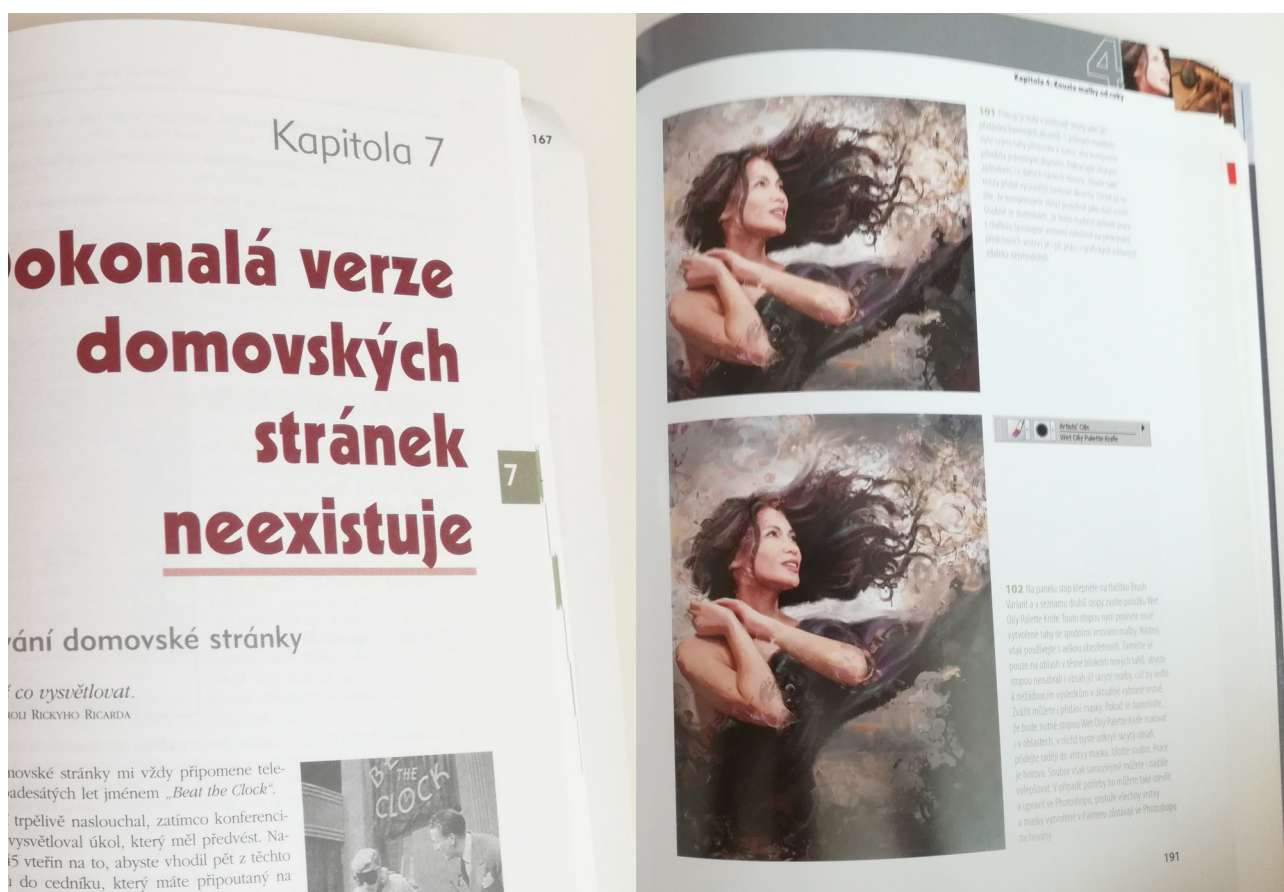
Obr. 2 – Učíme se zodpovědnosti, Nejznámější pohádky, Velká kniha malého školáka

je určena pro mladšího čtenáře, tím je velikost fontu větší. Paginace je většinou řešena klasickým způsobem, který mě nepřekvapil. Dbá se hodně na vtipné nebo milé ilustrace.

1.4.3 Technické knihy

Další knihy, které jsem zkoumal, byly technického charakteru. Jako ukázkovou knihu bych volil například *Webdesign: Nenuťte uživatele přemýšlet*. Kniha se snaží pomoci budoucím webdesignerům a UX designerům. Kniha je dělena do přehledných kapitol, které jsou vypsané v záhlaví knihy. Tam také najdeme i číslování stránek. Text je vysázen knižně do bloku a doplněn obrázky. Podobné principy využívá i kniha *Kreativní grafika*. Ta je rozdělena na kapitoly s tím, že má v záhlaví zobrazeno v jaké kapitole se nacházíme. Text má vysázen též do bloku s obrázky postupu. Dále jsem sledoval například knihu *3ds Max* nebo *Internet pro začátečníky*, kde se opět vše opakuje. Vyvodil bych tak z toho, že technické knihy se soustředí hlavně na orientaci, aby se zbytečně člověk neztrácel v kapitolách.

Obr. 3 – *Webdesign: Nenuťme uživatele přemýšlet, Kreativní grafika*

1.4.4 Atlasy

Osobně se mi na atlasech líbí to, že se zaměřují hlavně na obrazový materiál. Ať už se jedná o autentické fotografie nebo ilustrace. Práce s textem je oproti předchozím typům knih velice rozdílná a

to hlavně tím, že není stroze vysázená po celé straně, ale dynamicky obtéká obrázky uvnitř knihy. Hodně obrázků v knize doplňují popisky.

1.4.5 Válečné knihy

Jelikož má bakalářská práce je zaměřena na druhou světovou válku, zaměřil jsem se i já primárně na knihy o první a druhé světové válce. První ze série Válečné tažení: Tobruk 1941 má oproti ostatním knihám, které jsem sledoval, menší formát a taky menší počet stran. Je to ovšem zapříčiněné tím, že se nejedná o samostatnou knihu, ale o skupiny události navázaných na sebe během určitého časového období. Text využívá kontrastu patkového a bezpatkového písma, kdy hlavní text je psán patkovým písmem, zatímco popisy fotek nebo nadpisy jsou bezpatkovým fontem. Paginace je dle mého méně zvyklá, protože je po bocích a vychází mimo hlavní obsah. Kniha je přehlcena obrazovým materiálem. Nejedná se však jen o dobové fotografie, ale i o mapy postupu jednotek, bitvy nebo ilustrace, které fungují jako předělová strana. Podobný charakter má i kniha Operace Overlord. Publikace využívá kontrastu fontů a obrazových materiálů. Oproti předchozímu titulu je používán systém z technických titulů a to ten, že čtenář má v záhlaví popis, v jaké kapitole se nachází. Trochu jiným stylem je vytvořena kniha Druhá světová válka den po dni, která není jako souvislý text, ale je tvořena deníkovými záznamy. Text občas obtéká i obrázky tak, že mi to chvílkami připomíná zmíněné atlasy. Opět zde můžeme najít kontrast mezi fonty a spoustu obrazového materiálu. Nachází se zde i různé bloky se zajímavostmi. Kromě paginace v patičce knihy se v záhlaví objevuje rozdělení na kapitoly podle roků, ale dokonce i podle dnů, kterými končí stránka.

Obr. 4 – Metody Boje (vlevo) Tobruk 1941 (vpravo)

Po projetí několika válečných knih, bych shrnul to, že se využívá hlavně kontrast mezi písmeny. Stejně jako u technických knih se v záhlaví objevuje číslování stránek a popis kapitoly. Doplněné jsou dobovými fotografiemi z války a to většinou v obdélníkové formě. Rozdělení sloupců se ovšem liší. Využívá se od jednoho sloupce až po sloupce tři.

1.5 Shrnutí

Je vidět, že je důležité, o jaký typ odborně naučné publikace se jedná. Principy se vesměs pak u daného segmentu opakují. Nejčastěji jsem měl možnost shlédnout číslování stránky buď vlevo nahore nebo dolní na levé straně či uprostřed. Výjimečně byla paginace mimo hlavní obsah nebo po pravé straně. Myslím si, že to dokáže rytmus knihy ozvláštnit. Rozdělení kapitol je i na stránkách s prostým textem. Často jsou přidávány zajímavosti, aby oživily rozvržení a kniha tak nebyla strohá jako například u románu.

2 INTERAKTIVITA

„Interakce nebo interakční design můžeme chápat úplně jednoduše. Dá se to popsat jako interakce mezi uživatelem a produktem. Hodně lidí si myslí, že když někdo mluví o interakčním designu, znamená to, že se baví o webové prezentaci nebo o nějaké aplikaci. Pravda je, že úspěch interakčního designu je vytvoření produktu, který uživateli umožní dosažení svých cílů nejlepším možným přístupem.“[9] Interaktivní věci, jak jsem zmínil, nemusíte nalézt jen na webu, ale můžete se s nimi setkat například v muzeích, galeriích nebo třeba doma u televize. Tím pádem vlastně kdekoliv. Já se však ve své bakalářské práci zaměřím na naučné webové prezentace a aplikace.

2.1 Webové prezentace

V krátkosti se pokusím shrnout historii webu. Internet sloužil v minulosti primárně pro vojenské účely. Ovšem v roce 1991 ve Švýcarském CERNU je zprovozněna první internetová stránka na světě. Na začátku roku 1993 byl už stvořen první internetový prohlížeč zvaný Mosaic, na kterém jste se mohli dívat na dnes už historické stránky. Od té doby se webové stránky a nároky na ně diametrálně změnily. Ze začátku byly webové stránky tvořeny jednoduše, většinou pouze textově či s minimem obrázku. To hlavně kvůli pomalému připojení internetu. Mohli jsme si na něm přečíst například zprávy nebo zjistit telefon na potřebnou firmu. Dneska se ovšem weby chovají naprosto jinak a nároky jsou naprosto diametrální. Lidé dnes přes web nakupují od oblečení až po nábytek, vyřizují bankovní převody, komunikují s ostatními lidmi nebo si případně čtou zprávy či se vzdělávají.

World Wide Web

The WorldWideWeb (W3) is a wide-area [hypermedia](#) information retrieval initiative aiming to give universal access to a large universe of documents.

Everything there is online about W3 is linked directly or indirectly to this document, including an [executive summary](#) of the project, [Mailing lists](#) , [Policy](#) , November's [W3 news](#) , [Frequently Asked Questions](#) .

[What's out there?](#)

Pointers to the world's online information, [subjects](#) , [W3 servers](#), etc.

[Help](#)

on the browser you are using

[Software Products](#)

A list of W3 project components and their current state. (e.g. [Line Mode](#) ,X11 [Viola](#) , [NeXTStep](#) , [Servers](#) , [Tools](#) , [Mail robot](#) , [Library](#))

[Technical](#)

Details of protocols, formats, program internals etc

[Bibliography](#)

Paper documentation on W3 and references.

[People](#)

A list of some people involved in the project.

[History](#)

A summary of the history of the project.

[How can I help ?](#)

If you would like to support the web..

[Getting code](#)

Getting the code by [anonymous FTP](#) , etc.

Obr. 5 – První webová stránka na světě

Na základě nových nároků uživatelů se vyvinuly i nové specializované profese jako je třeba UX design, který se stal důležitý z hlediska použitelnosti nejen webů, ale i aplikací. Jedná se o analýzy a testování prvků a potřeb daného odběratele služby. Není to trendová záležitost, tito lidé fungují na datech. V největší míře se to aplikuje na elektronické obchody. Každopádně si myslím, že člověk by měl zjišťovat tyto věci i například u edukativního segmentu, už kvůli tomu, aby se člověk nerozptyloval rozvržením webu či aplikace, ale aby se mohl soustředit na učení samotné. Další důležitou částí webových prezentací je to, jak web působí po grafické stránce. O to se stará UI designer. Grafika by měla být přizpůsobena také dané cílové skupině. Designer by měl rozlišovat, jestli vytváří grafický obsah například pro dospělého jedince nebo pro děti.

2.2 Aplikace

„Historie aplikací sahá přibližně do roku 1960, kdy se vlastně začal vyvíjet jazyk, který fungoval na počítačové zařízení. V roce 1980 přichází nová éra vývoje v informační technologii hlavně zásluhou firmy IBM a tvůrcem Dr. Tedem Coddem. Umožnilo to tvorbu strukturovaného dotazovacího jazyka, více známé pod zkratkou SQL. Kromě toho začala být přijímána i Objektově orientované programování a další jazyky jako C++ nebo třeba Java, která rostla na popularitě.“[10] „V roce 1983 na konferenci v Aspenu Steve Jobs prohlásil, že se budou kupovat hudební nahrávky přes telefoní linku. Konference byla zaměřena na téma „The Future Isn't What It Used To Be“ což si můžeme volně přeložit, že budoucnost není už tím, čím bývávala. To bylo 6 měsíců před tím, než vynalezl svůj Macintosh počítač. Dvacet čtyři let před prvním iPhone a dvacet sedm let před prvním iPadem. Na této konferenci Steve Jobs předpověděl evoluci v digitálním světě. Aplikace se objevily na dnes už zastaralých PDA zařízeních a pokračovaly přes návykovou hru Snake na telefonu Nokia 6110, až po prvních 500 aplikací v Apple App Storu, který debutoval v červenci 2008.“[11] V ten samý rok, akorát o čtyři měsíce později, vzniká konkurenční obchod s aplikacemi a přímá konkurence, která je známá pod názvem Android store. Ano, dnes máme na Windows, Apple či Android storu tisíce aplikací. Některé jsou vytvořeny pro zábavu, některé pomáhají spojovat lidi a napomáhají vytvářením sociálních sítí nebo můžou pomoci v každodenním životě.

Toto bylo takové rychlé shrnutí toho, jak se vyvíjely aplikace od počátku až k dnešnímu dni, kdy aplikace používá každý uživatel počítače, tabletu nebo chytrého telefonu.

2.3 Edukativní online materiál

Edukativního materiálu online je požehnaně. Pro svoji bakalářskou práci jsem vybral, stejně jako u knih, jen zlomek z dostupného materiálu. Během výzkumu online prostředí jsem měl ovšem výhodu, které mi knihy neposkytly, a to, že mám v podstatě k dispozici jakýkoliv materiál na porovnání.

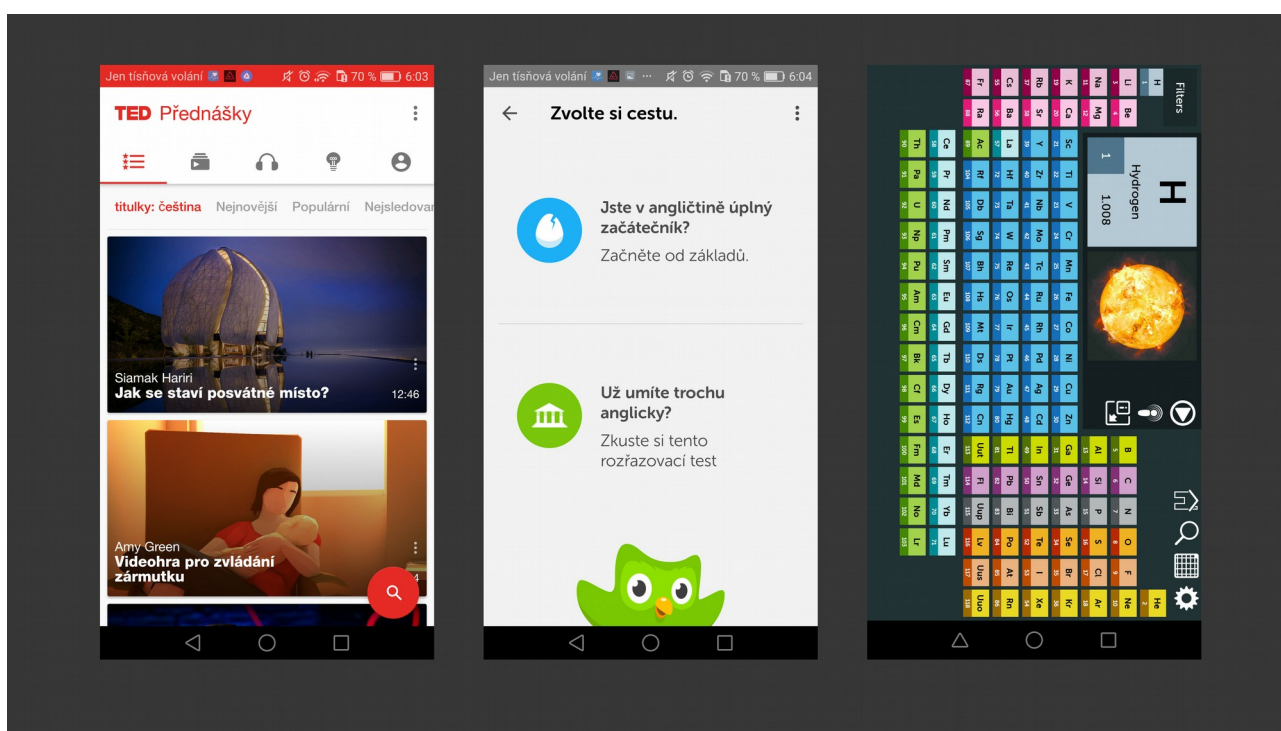

Problém nastal ale ve chvíli, kdy jsem musel vybrat nějaký vzorec, ze kterého budu vycházet. Vybíral jsem tak subjekty na základě článku, které aplikace doporučují, a na základě dostupnosti. Myšleno tak, jestli je to zadarmo, jsou placeny nebo podle platformy, jestli jsou na Android, Apple či Windows. Články, které jsem vybral, najdete na dvou adresách: <http://www.androidauthority.com/best-android-learning-apps-566227> a <https://www.digitaltrends.com/mobile/best-educational-apps/>.

2.3.1 Edukativní aplikace

Jak už jsem zmínil, aplikací je přehršel. Do své rešerše jsem zahrnul aplikace, které odkazují na video materiály, pomáhají lidem s organizací času či pomáhají se naučit nové jazyky nebo případně si osvojit jiné znalosti, které daný člověk potřebuje.

První aplikace, na kterou jsem se zaměřil, byla aplikace TEDx už kvůli tomu, že se jedná o obrovskou neziskovou organizaci, která prezentuje přednášky po celém světě s různorodými hosty. Aplikace je dělena pomocí materiál designu. Je jednoduše členěná na hlavní obsah, playlisty, audio-stopy, a filtr podle tématu. Filtr mi přišel skvěle vyřešen, protože si můžete stanovit, kolik času chcete přednáškou strávit. Aplikace je dle mého dobře zvládnuta a poslouží svému účelu, akorát chybí nějaká odlišitelnost. Oproti tomu aplikace Duolingo, která pomáhá lidem se učit cizí jazyky, vsází na jednoduchost, přehlednost, ale i osobité ilustrace. Zkoušel jsem i jednu aplikaci (ke stáhnutí je obrovské množství) na periodickou tabulku prvků, kde si mezi překlikáváním můžeme pustit videa ohledně daných prvků a přečíst si o nich informace. Tak též se snaží všechny elementy udělat přehledně. Poslední aplikace co bych chtěl zmínit a co mě hodně zaujala je Photomath. Na-

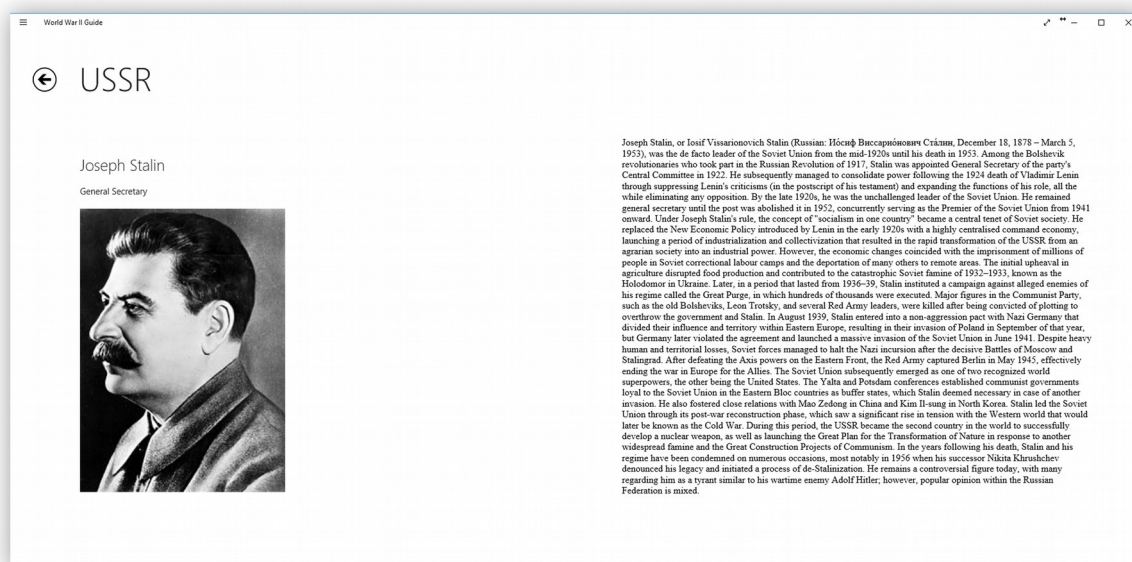

Obr. č. 6 TEDx, Duolingo, Periodic table

prosto jednoduchá aplikace, kdy pomocí fotoaparátu na mobilu můžeme ukázat na matematický příklad a aplikace ho za vás vypočítá.

2.3.2 Aplikace o druhé světové válce

Tady jsem bohužel trochu narazil, nevím, jestli je to tím, že aplikace skoro vůbec nejsou, nebo je nejsem schopen najít. Z velké části jediná aplikace, co můžeme najít na toto téma, jsou mobilní nebo počítačové hry. Výjimkou je pár aplikací ve Windows storu, které podle mě nejsou moc dobře zpracovány především z důvodu malého množství informací. Špatné až odfláknuté je i zarovnání textu při kraji. Jediné plus je to, že ovládací prvky jsou přehledné.

Obr. č. 7 World wide II Guid

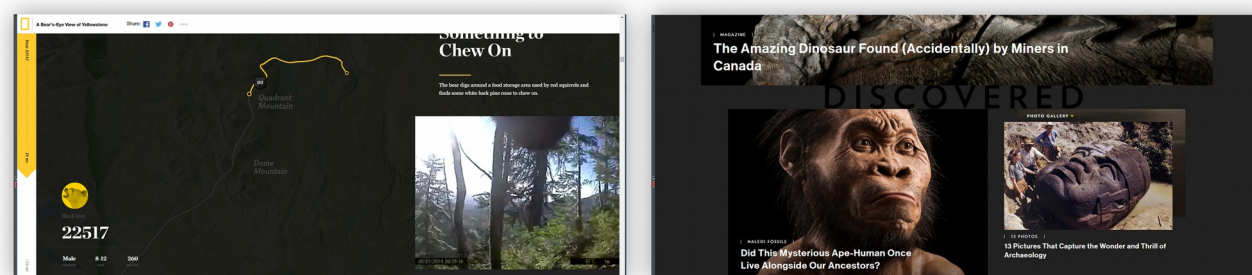
Abych to v krátkosti shrnul, každá z aplikací, které stojí za zmínku, se soustředí hlavně na přehlednost, rychlost a jednoduchost, aby mohly být používány co největším počtem lidí. Hlavní je pak obsah nebo sdělení dané aplikace.

2.3.3 Edukativní webové prezentace

Ano, internet je obrovský stejně jako počet webových prezentací, které pomáhají s rozvojem člověka. Ať už se jedná o web, který schraňuje spoustu video záznamů od různých lektorů jako například Lynda.com (zaměřuje se na rozvoj aplikací, design a obchod) či zajímavých hostů. Již zmíněný TEDx nebo webové stránky zaměřené přímo pro děti, kde hlavní obsah je založen na hravé grafice stejně jako u knih, velkém textu a na interaktivních hrách, které zajímavou formou můžou zaujmout děti. Pro srovnání jsem si vybral tři weby od značky National Geographic. Jeden je pro

děti, druhý pro dospělé a třetí je Microsite, který se zabývá medvědy v Yellowstonském parku. National Geographic kids používá hravé grafiky obrovských prvků jako například menu či jiná tlačítka. Web využívá cihlového rozvržení, které funguje i na dalších stránkách. Každá z cihel využívá buď ilustraci, nebo fotku. Cihlového rozvržení využívá i hlavní stránka National Geographic. Je vidět, že dbá na kvalitní fotografie se zajímavým obsahem. Oproti tomu Microsite o medvědech je koncipován trochu jinak. Jelikož je to prezentační stránka, která dokonce vyhrála „Site of the day“ na Awwwards, tak se snaží víc zaujmout svojí dynamickou prezentací. Web často přechází mezi textem na video materiál až po dynamickou mapu.

Weby, které jsem v rámci rešerše sledoval, jsou buď často jednoduše zpracovány, protože jsou to jen přehledy naučných videí, viz. TEDx, případně vychází ze zaběhlých principů typu nationalgeographic.com. Pokud ovšem chceme něco designově zajímavějšího, doporučil bych weby například z Awwwards, kde k nim tvůrci přistupovali hodně individuálně a kreativně.

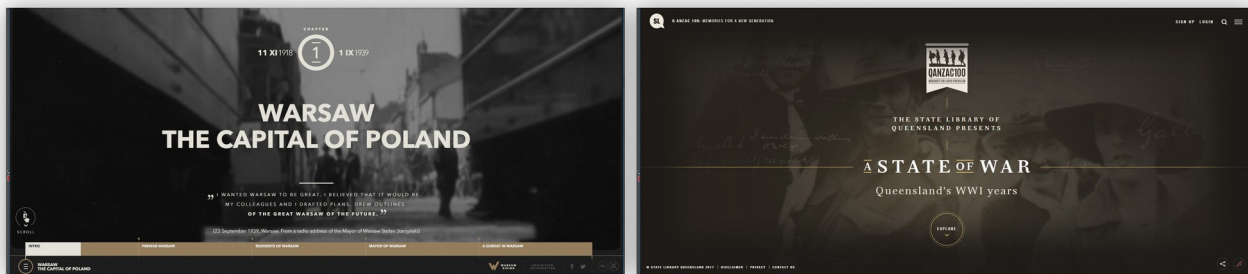

Obr. č. 8 National Geographic (v levo microstie, v pravo hlavní strana)

2.3.4 Edukativní válečné webové prezentace

Jak už jsem zmínil v předchozí části, hodně edukativních webů je postaveno na stejných principech nebo jsou naopak tolik rozlišné, že z nich nejde moc vypožorovat. Obecně o druhé světové válce bohužel taky nenajdeme žádný zajímavě zpracovaný web. Pokud to budeme brát jen na segment války, tak mě zaujal web warsawrising.eu, který popisuje stav Varšavy od roku 1939 až po rok 1945. Celá webová stránka funguje jako velká časová osa a na pozadí můžete vidět autentické záběry nebo fotodokumentaci. Vše to je podkresleno zvukovou stopou, aby zřejmě dodala temnou atmosféru. Další web, co mě zaujal, nebyl z druhé světové války, ale z první a soustředí se na australské vojáky, kteří v ní bojovali. Web opět staví na hudebním podkladu a na autentických fotografiích, na který je dán obrovský důraz.

V celkovém důsledku je dán velký důraz na zvukovou stopu u válečných webů a autentické fotky či dokumenty, které přidávají na historickém dojmu.

Obr. č. 9 Warsaw Rising(web) a A state of War (web)

2.4 Cíle práce a výzkumné otázky

Cílem této práce bylo zjistit

Otázka číslo 1: Jak vlastně funguje a z čeho se skládá kniha.

Otázka číslo 2: Co jsou základní charakteristické prvky knihy a kde jsou použity.

Otázka číslo 3: Jak vytvořit zajímavou webovou architekturu pro daného uživatele.

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 TVORBA EDUKAČNÍHO MATERIÁLU

Mojí snahou je, aby se člověk vyhnul opakováním chyb v minulosti a poučil se tak z historie. Protože svět se vyvíjí stále dopředu. Proto je důležité reagovat na různá média, která se dnes používají čím dál častěji. Proto jsem nevolil jen tvorbu samostatné knihy jako učebního materiálu, ale také jsem se rozhodl ho spojit s webovou prezentací, která dokáže ovlivnit větší masu lidí a primárně tak i oslovit mladší publikum. Výhodou tohoto propojení je provázanost knihy s webem. Využívám jak tiskového média, tak i webovou prezentaci, protože díky ní mohu využít multimediální obsah jako například video, animace či dynamickou infografiku.

3.1 Proč kniha o druhé světové válce?

Většinu času, co jsem na škole, se specializuji primárně na webovou grafiku a motion design. Nikdy jsem nevytvářel takto rozsáhlou knižní publikaci, a proto je tento projekt pro mě velikou výzvou. Díky tomuto zadání jsem si uvědomil, kolik nedostatku mám, co se týče tiskové grafiky a tisku obecně. Dalším hnacím motorem bylo pro mě to, že jsem milovníkem historie a převážně druhé světové války, o kterou se zajímám dlouhodobě a která měla obrovský vliv na svět tak, jak ho známe dnes. Myslím si, že jsem nabyl daleko většího povědomí o druhé světové válce už hlavně díky zhlédnutí spousty dokumentárního materiálu a přečtení knih s touto problematikou. V neposlední řadě jsem chtěl taky poukázat, že historie se často opakuje a po přečtení publikace si uvědomělý čtenář může dát do souvislosti, co se děje dnes.

3.2 Koncepce knihy

Celá kniha obsahuje souhrn různých informací z více zdrojů. Převážně však čerpám z knihy Druhá světová válka den po dni od Antonyho Shawa. Jako druhou inspirací mi je stejnojmenná kniha ovšem od jiného autora, která působí na stejném principu, akorát je daleko rozsáhlejší. Proto čerpám převážně z první zmíněné knihy, protože i když se má kniha zabývat rozsáhlou problematikou, tak se snažím, aby informace, které sděluji, byly přehledné a primárně neodradily čtenáře od čtení. Důležitým bodem pro mě bylo rychlé a přehledné sdělení informací zájemcům o danou problematiku. A tak jsem se rozhodl informace rozdělit na sedm menších knížek. Každá z těchto knížek zaznamenává jeden rok války od roku 1939-1945. Pro svůj ilustrační výstup jsem si zvolil rok 1941, který považuji za důležitý milník války už kvůli aktivnímu zapojení Sovětského svazu a Spojených států amerických do konfliktu. Abych v knihách ještě více zlepšil orientaci, rozdělil jsem rok v knize na roční období. Díky tomu jsem vytvořil orientační body. Čtenář si tak může spojit situaci na bojišti i s podmínkami, které panovaly v daném období. Ať už se jednalo o horké léto nebo o krutou zimu, díky níž byly ovlivněni stroje i vojáci. Kniha taky odkazuje na webovou

stránku, kde se čtenář může dočíst obecné informace či se podívat na jiný podpůrný materiál jako jsou fotky, videa či infografiky. Více můžete číst níže v mé bakalářské práci.

3.3 Mapování konkurence knižních titulů

Hodně různých faktů zmiňuji ve své teoretické části. Ovšem tady se zaměřuji co přímo ovlivňovalo moji praktickou část. Knih na danou problematiku je nespočetně mnoho. Dají se rozdělit do několika rozdílných segmentů. Některé se zabírají důležitými operacemi jako například kniha *Operace Overlord* od Willa Fowlera, která popisuje největší vylodovací akci v historii lidstva. Zaznamenává jak vylodění spojenců na pobřeží Normandie, tak i letecký výsadek v týlu nepřítele. Publikace vsází hodně na mapy a postup spojenců při invazi. Dále je kniha doprovázena fotodokumentací a výpověďmi reálných účastníků této operace. Dalším typem knih jsou válečné encyklopedie zabývající se převážně technikou použitou za druhé světové války. Často jsou řazeny na dané stroje, jako jsou střelné zbraně, tanky či letectvo nebo jsou taky klasifikované podle příslušných zemí jako například nacistické Německo či Sovětský svaz. Pokud bychom chtěli knihu, která zasáhne převážně mladší cílovou skupinu, volil bych titul *Děsivé dějiny* od Terryho Dearyho. Kniha je tenká, stručná a obsahuje převážně zajímavosti ze zákulisí války podané vtipnou formou. Celou knihu podtrhuje osobitá ilustrace, která se snaží těžké téma uvolnit.

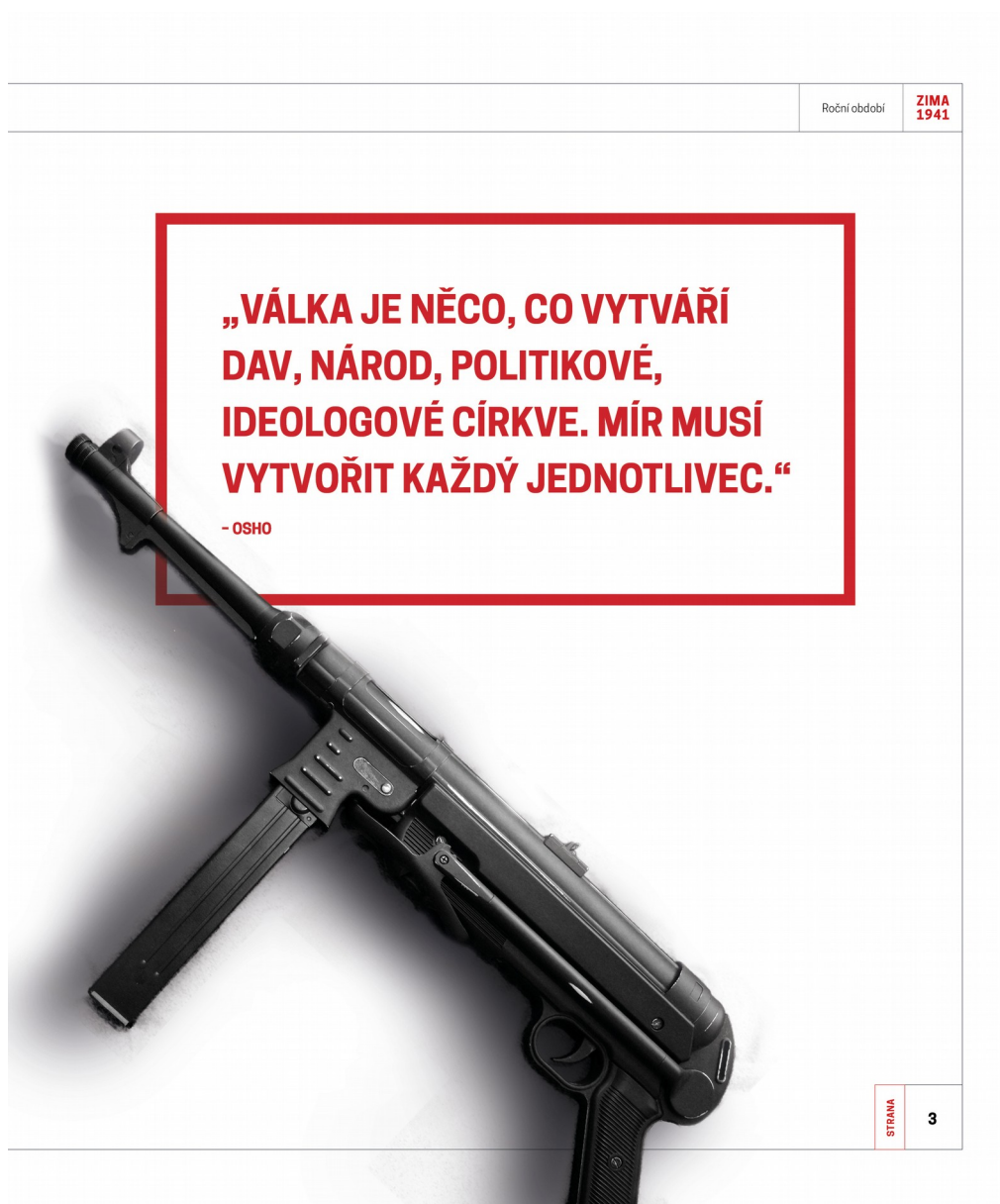
Každopádně, pro svoji publikaci jsem se rozhodl, z velké většiny využít knihu *Druhá světová válka den po dni* od Antonyho Shawa, která zaznamenává válku deníkovým záznamem a pojednává o bojích po celém světě, politice a jiných důležitých událostech. Kniha je dále rozdělená podle roků. Taky je doplněna různými fotkami, mapkami a detaily osobností, které v daný rok měli vliv na dané dění. Ovšem, co se týká grafického zpracování knihy, jsem byl poněkud zklamán. Kniha na mě působí přeplácaným dojmem, není graficky ustálena a potýká se i s jinými knižními problémy jako například překrývání si textu rukou na vnějších stranách. Jako alternativu bych uvedl stejnojmennou knihu od Donalda Sommervilla, která funguje naprosto stejně. Knížka je taky rozdělená na roky a

Obr. 10 Přebal knihy

obsah se shrnuje po dnech. Dle mého je v ní příliš mnoho popisných informací. Přesto působí čistě až vzdušně a dobře se v ní čte. Grafické úpravy nejsou rušivé a jsou spíše umírněné. Zpočátku jsem

Obr. 11 Část z knihy

se proto snažil tvořit obsah spojením obou publikací do sebe a vybrat jen ten nejzajímavější obsah. Bohužel, jelikož nejsem zběhlý v tvoření obsahu a čas se krátil, zvolil jsem jako primární zdroj informací první zmíněnou knihu.

3.4 O knize a obsahu

Jak už jsem zmínil, zpočátku jsem se snažil skloubit obě knihy s titulem Druhá světová válka den po dni a dát tam nejdůležitější informace, které by dle mého názoru mohly čtenáře nejvíce zajímat. Udělat však tak padesáti stránkový výtah informací o jednom roce z obou publikací už není zřejmě pro jednoho člověka. A tak hlavní informace jsou z knihy Antonyho Shawa. Kromě toho, že publikaci rozdělují na menší knížky, které obsahují údaje o každém roce zvlášť. Rozhodl jsem se daný rok také rozdělit dle ročních období, protože ať už je léto nebo zima, každé z těchto období má vliv na vývoj války. A čtenář si tak dokáže lépe představit, čím si dané vojska musela prožít například během tažení v zimě. Taký to působí jako orientační prvek v knize, kde každé období je rozděleno předělovou stranou. Důležitou součástí publikace jsou i charakteristiky různých diktátorů či generálů, kteří se dostali do popředí války v daném roce.

3.4.1 Layout a typografie

Samotné rozdělení stránek byl pro mě jako ne-tiskového grafika docela problém. Knihu takového ani mu podobného rozsahu jsem ještě nedělal, a proto jsem to zkoušel pokus-omyl. Velikou roli pro mě hrála uvolněnost rozvržení. Proto v knize můžete vidět mé pokusy o to, rozehrát více text. Je-li to se jedná o volnou tvorbu knihy, snažil jsem se, aby kniha nepůsobila stroze a nasázeně do bloků. Obrovskou mírou se o to v knize starají různě za tónované fotky z války. Na chlebový text v celé publikaci používám font Alegreya hlavně z toho důvodu, že to je serifový font a hodí se dle mého víc k danému tématu. Oproti tomu používám font Cooper Hewitt na titulkové části, hlavně z důvodu krásného kontrastu mezi oběma fonty.

3.4.2 Knižní vazba

Pro tuhle část bylo pro mě důležité udělat teoretickou část bakalářské práce. Dlouho jsem bojoval mezi dvěma variantami. Víc magazínová vazba, takzvaně V2, kvůli lepší přenositelnosti a jednoduššímu zpracování. Ovšem primární cíl mé publikace je, aby působila honosně a člověk ji měl rád doma. Proto jsem nakonec zvolil variantu V8 s tvrdými deskami a šitím.

3.5 Tvorba logotypu

Logo k tomuto projektu není úplně tím nejdůležitějším článkem. Už kvůli tomu, že titul má dvě jména 1939-1945 a Druhá světová válka, boj o každý den. A prioritně se oba názvy prolínají jak na

Obr. 12 Logo

tiskovém tak i na digitálním médiu. I přesto je pořád logo podle mě lépe vizuálně zapamatovatelné a dokáže více spojit značku. Samotný návrh loga předcházelo pečlivé skicování, abych si ujasnil, co vlastně logo má sdělovat. Mezi prvními skicami byly nejdřív jen typografické logo. Pořád jsem ale bojoval s tím, že logo působí lacině a nehodí se k tématice. Proto jsem se zaměřil dále na symboliku války jako je třeba vlajka, štít nebo třeba lebka. Nakonec jsem se rozhodl rozvíjet verzi se štítem. Co se týká typografie, dal jsem přednost čistému bezpatkovému fontu, v tomto případě jsem použil font Gotham a mezi hlavním textem a pod titulem jsem vytvořil kontrast pomocí řezů a velikosti.

3.6 Tvorba webové prezentace

Dalo by se říct, že web je alfa i omega tohoto projektu. Ovšem není tomu tak. Nejdůležitějším faktorem je provázanost webové prezentace s knižním titulem. Na rozdíl od knihy, kde jsou informace docela podrobně popsány, se web soustředí na obecné informace, které ocení i méně zainteresovaný čtenář. Prezentace má za cíl převážně oslovit méně zájmovou skupinu, nalákat je, aby si prohlédli celý web a pokud je oslovení daná problematika, tak si stáhnout elektronické pdf s knihou nebo by si teoreticky mohly objednat výtisk knihy. Další velkou výhodou webové prezentace oproti tištěné knize jsou možnosti, kterými oplývá. Tím mám na mysli přechody fotek, audio-doprovod, video-sekvence a hlavně dynamika, se kterou se dostáváme k informacím.

3.6.1 Rešerše webu

Vždy před každým projektem si potřebuji nastavit vůbec to, jakým směrem se můj web bude ubírat. Kvůli tomu hodně velkou dávku času hledám různé rešerše, animace, case studies a z vybraných výsledků si následně utvářím svůj takzvaný moodboard, který mi pomáhá v tom, že si uvědomím jaké funkční prvky bych například chtěl na své webové prezentaci použít a jak by měla má práce na daného diváka působit. Co se týče nejčastěji používaných zdrojů, mohl bych doporučit například obrovskou designérskou galerii zvanou Behance, kde se nemusíte inspirovat jen z ostatních webových prezentací, ale například i z oděvního či produktového designu. Dalším důležitým inspirativním místem je grafická komunita Dribbble, kde jsem například hledal design už specifických prvků a nebo při vytváření loga. Mezi moji hlavní inspiraci bych ovšem pokládal zahraniční stránky Cssdesignawards a Awwwards, kde se můžete podívat na zajímavé weby z celého světa a zkusit si ho celý projít, případně se jím inspirovat.

3.6.2 Wireframes

Před vytvořením vizuálu celého webu bylo důležité si uvědomit, kolik vlastně webová prezentace bude obsahovat stránek, co bude zhruba obsahem, a jak se uživatel bude po webu pohybovat a na jaké prvky bude kladen důraz. Pro můj projekt se jednalo o jednu z nejdůležitějších fází, protože díky ní jsem si uvědomil, jak vlastně chci informace strukturovat, a kolik textu či dat je ještě nutno dohledat, jako se to například stalo u stránky s infografikou.

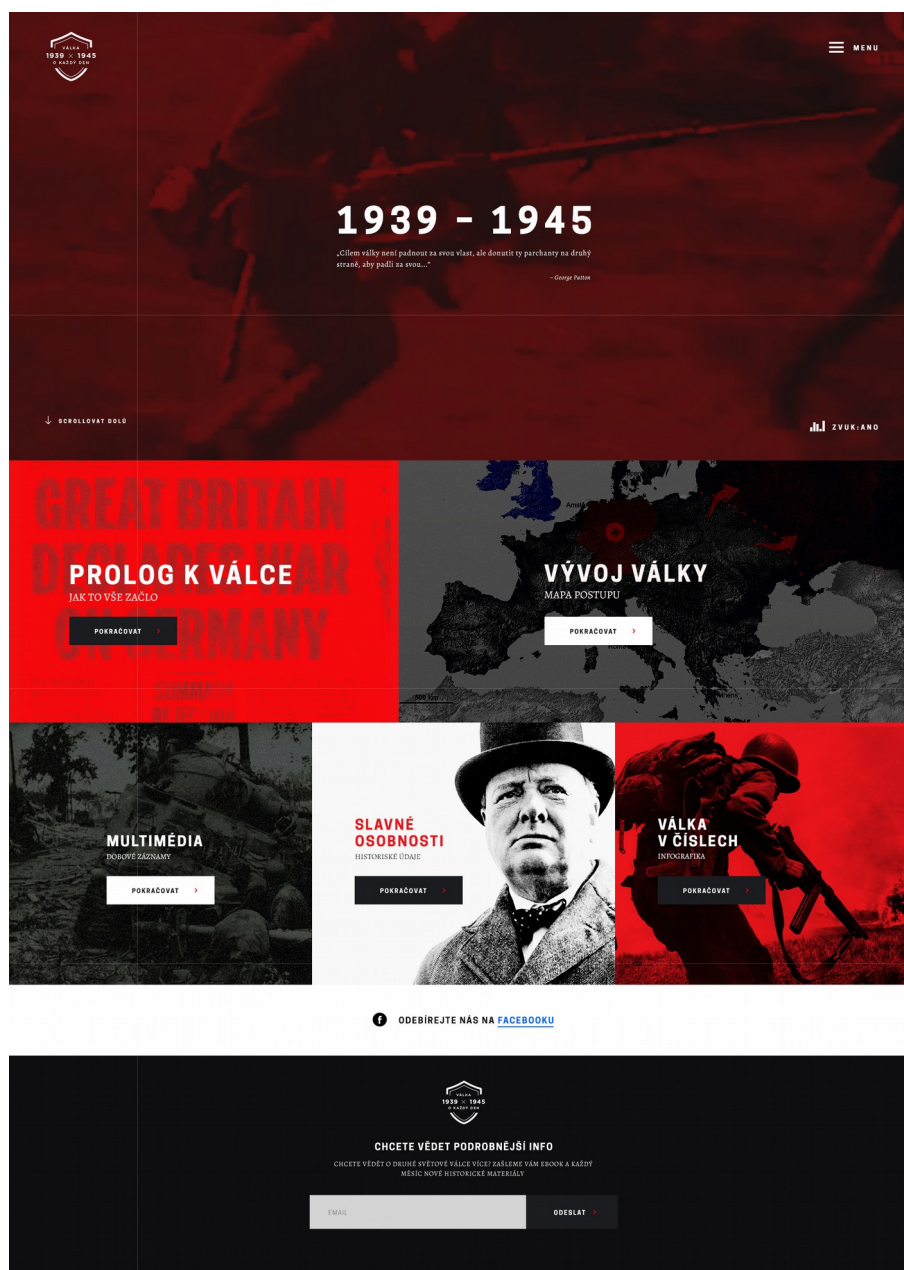
Snažil jsem se, aby struktura webu byla co nejvíce jednoduchá, protože cílová skupina, co se týče věku, může být rozsáhlá. Proto jsem vytvořil kartový princip. Každá karta funguje nejenom, že má své tlačítko, ale také funguje jako tlačítko samotné a odkazuje na příslušnou kategorii. Po celou dobu se snažím uživatele vést po webu a zbytečně ho nezanořovat. Proto každá podstránka má pro klik na další stránku s jinými informacemi a provádí tak uživatele celým webem.

Web jsem rozdělil na sedm rozdílných stran. Samozřejmě hlavní strana funguje jako hlavní rozcestník mezi informacemi. Zbytek podstránek je primárně sjednocen velkou úvodní fotkou s pod názvem sekce a s již zmíněným proklikem. Když to vezmeme posloupně, tak máme první prolog, který v bodech popisuje nejdůležitější informace, které vedly k začátku války. Při prokliku se uživatel dostane na stránku s mapou, kterou mám více rozpracovanou dále v mé bakalářské práci. Další ze stránek, na kterou se můžeme dostat, je sekce s infografikou, která má popisovat zajímavé data z války, jako například rozdělení padlých vojáků a civilistů dle států. Nebo počet tun trhaviny shozených spojenci za den. A mnoho dalších zajímavých čísel. Předposlední část se zaměřuje na nejvyšší vůdce svých zemí, ať už se jedná o Adolfa Hitlera nebo Winstona Churchilla. V poslední části jsem už jen vytvořil schéma, které obsahuje fotky a případně videa z války.

3.6.3 Vizuální styl

Celý vizuální styl je založen na kontrastu čistých barev a fotkách. Primární barva, kterou jsem zvolil, byla červená a pak převážně monochromatické barvy. Na webu jsou stejně jako v knize použity

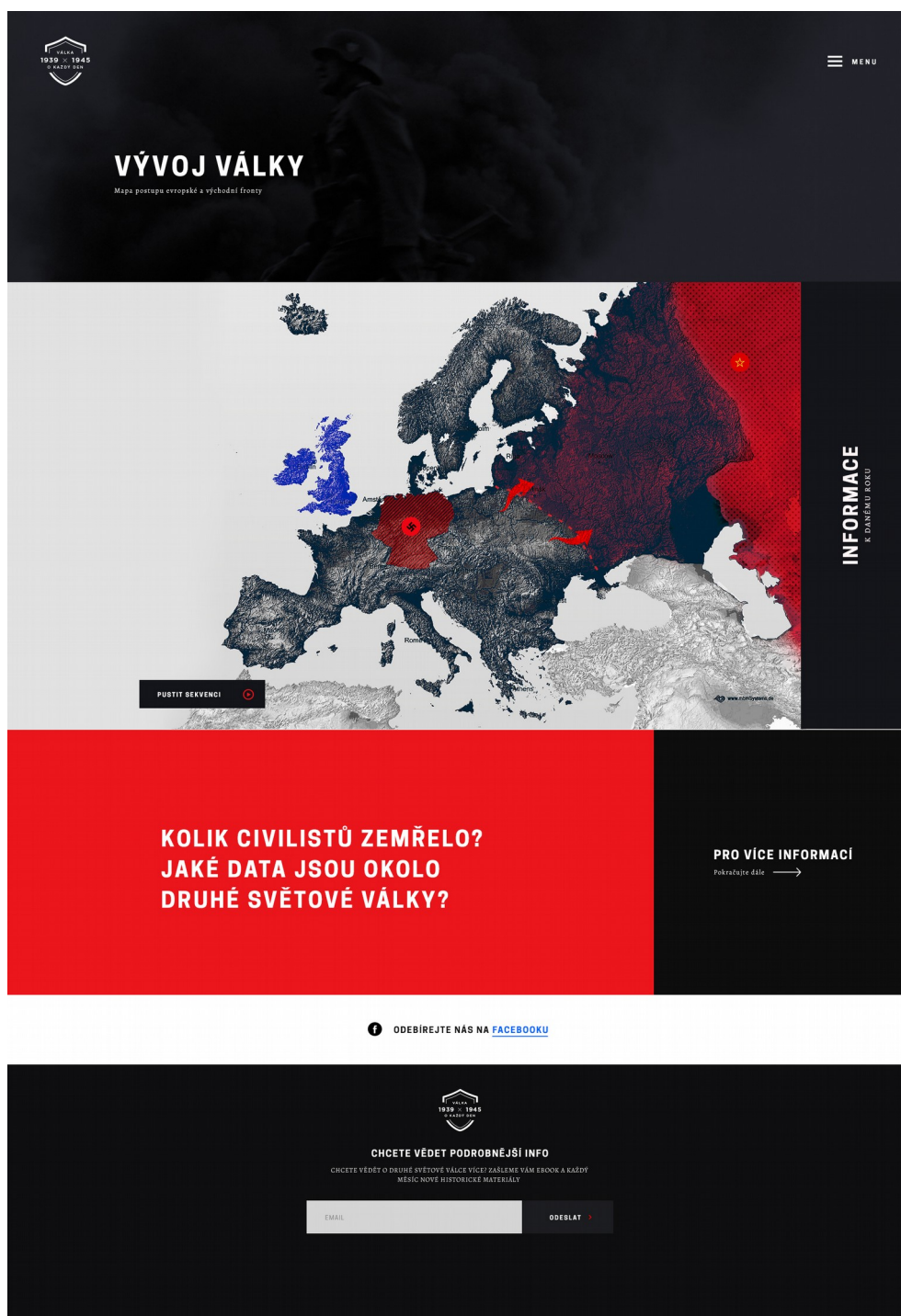

Obr. 13 Hlavní strana

dva typy fontu Alegreya a Cooper Hewitt. Cooper Hewitt je převážně používán jako titulkové písmo a Alegreya má sloužit jako podtitul. Zvolil jsem tyto dva fonty kvůli kontrastu textu.

3.6.4 Tvorba Mapy

Dle mého je důležité u webu využít veškerý potenciál, který nabízí. Na rozdíl od tištěné knihy můžeme na webu využít přechodu fotek či videí. Díky tomu jsem se rozhodl vytvořit mapu Evropy a

Obr. 14

Asie, abych na ní mohl demonstrovat postup jednotek a změnu hranic od začátku konfliktu až po jeho konec. Každý rok je doplněn malou legendou o tom, co se v daném období dělo. Pomocí fotosekvence, kterou si spustíme, můžeme sledovat vývoj války.

3.6.5 Video

Dlouho jsem bojoval s tím, jak vyobrazit úvodní stránku. Nakonec jsem se přiklonil k variantě, kde úvodní strana bude tvořena historickými záběry. Inspiraci jsem čerpal z filmu Fury. Používám ho ale v jiném kontextu. Červená barva provází celý vizuál mého webu a proto video je za tónované do těchto barev. Důležitým faktorem pro mě bylo dostat nějaké emoce na úvodní stranu. Celé video tak podkresluje i hudbou v pozadí webu, která snaží navodit válečnou atmosféru. Další varianta videa, kterou používám, je v sekci „osobnosti války“, kde jsem kromě informací udělal prostrhly různých záběrů na dané osobnosti.

3.6.6 Responsivita

Dnešní svět je rychlejší a čím dál více ovlivněn různorodými typy zařízení jako jsou například chytré hodinky, tablety či mobilní zařízení. Dnešní uživatel internetu neprojíždí webové stránky doma na počítači, ale pomocí internetu v mobilu může sledovat sociální sítě, noviny nebo dokonce nakupovat přes internet. Mnoho tím šetří čas, například při náročném čekání u doktora a podobně. Kvůli tomu je důležité přizpůsobit webovou prezentaci na jakékoli zařízení, aby se uživatel dostal k přehlednému obsahu a bavilo ho to číst. Proto přizpůsobit můj web o druhé světové válce nebyla volba, ale povinnost. Vytvořil jsem díky tomu varianty, jak tabletové verze tak i mobilní verze. Díky tomu, že můj design je založen na kartovém systému, mi tvorbu responzivního designu značně ulehčilo.

Obr. 15 Responsivní verze

3.7 Podpora marketingu

Sami sebe se můžeme ptát, k čemu je knižní kolekce o druhé světové válce či webová prezentace na stejné téma, když ji nikdo nečte? Cílem mého projektu je to, aby se lidé vzdělávali a zajímali se o druhou světovou válku. Proto je důležité, aby tato snaha nepadla na zmar. Proto i můj projekt zohledňuje danou problematiku, i když jen v malé míře.

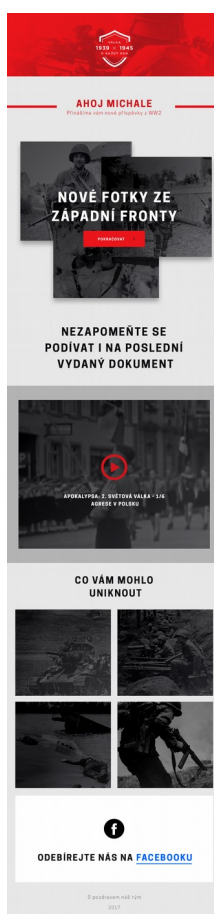
3.7.1 Sociální sítě

Sociální sítě v sobě skrývají obrovskou sílu. Jedna z výhod, kterou mohu podotknout, je rychlé sdílení obsahu se spoustou lidí v on-line světě. Pro svůj projekt jsem si vybral jenom sociální síť Facebook a to hlavně díky tomu, že můžete lidem sdělovat například různá fakta o válce nebo fotodoku-

mentaci. Mohl jsem si zvolit Instagram, ale primárním cílem je soustředit se jen na jednu síť. Je-li to o nekomerční sféru, můj Facebook se soustředí jen na organický dosah. Neboli psát a rozšiřovat kvalitní obsah, aby o něj byl zájem a nepoužívat různé reklamní nástroje na umělý nárůst fanouškovské základny. Skvělým příkladem, který můžu uvést je WW2 Colourised Photos a World War II History. Obě tyto stránky mají obří základnu sledujících lidí na základě informací a fotodokumentace, které zajímají cílovou skupinu.

3.7.2 Newsletter

Jako další rozšíření pro marketingovou komunikaci s uživateli jsem se přiklonil k využívání newsletteru. Tato funkce je přímo propojena s webem a tím pádem funguje na dobrovolné bázi. Základ toho, proč by se uživatel, který sleduje moji webovou prezentaci měl přihlásit k odběratelům je ten, že po vyplnění daného formuláře na webu, se dostane k možnosti si zadarmo přečíst elektronickou publikaci knihy. Další postup, proč by měl zájemce sledovat pravidelné newslettery je ten, že se dostane k historickým fotkám, které by musel zbytečně hledat. Samozřejmě, že tuto variantu ocení jen zarytý sledující dané problematiky, ale jak si můžeme všimnout na facebookových stránkách Druhá světová válka v barvě je zájemců víc než dost.

Obr. 16 Newsletter

3.8 ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK

Otázka číslo 1: Jelikož jsem knihu nikdy nedělal tak jsem musel doplnit mé znalosti. Na základě nových poznatků jsem vyhodnotil na co přesně se zaměřit a že mám použít tvrdší desky.

Otázka číslo 2: Velice důležité bylo si uvědomit, kde budu umisťovat paginaci či jiné důležité prvky. Na základě rešerše jsem volil jak u většiny technických knih v záhlaví knihy.

Otázka číslo 3: Webovou architekturu jsem dělal kompromisem mezi přehledným obsahem a zajímavou prezentací. Kdy mám v obdélníkovém rozvržení hlavní informace a jsou proloženy interaktivními prvky.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé bakalářské práce byla snaha o to, že se druhá světová válka dostane více do povědomí. Primární cíl ovšem není jen oslovit nové zájemce o tuto problematiku, ale předat detailnější informace pro zájmovou skupinu.

Důležité v tomto případě je fakt, jak by reagovala odborná skupina, která se zaměřuje na dění ve druhé světové válce. Jelikož nejsem historik, ale spíše nadšenec, přebírám hodně informací hlavně z video dokumentů na internetu anebo případně z knih jako je například Druhá světová válka den po dni od Antonyho Shawa, ze které čerpám obrovské množství textů.

Za mě osobně byla tato bakalářská práce velká výzva hlavně s ohledem na to, že se tisku, pokud to jde, vyhýbám. Ovšem mým cílem je se stát komplexním designerem, a proto si myslím, že skloubením tiskové platformy a digitálních médií mi dalo hodně cenných zkušeností, které můžu využít do dalších let.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Dějiny knih. Dějiny knih [online]. knihovnaberoun.cz [cit. 2017-05-05]. Dostupné z: <http://www.knihovnaberoun.cz/stary-web/akce/dejinyknihy.html>
- [2] Vznik knihy [online]. eKnihovna [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.eknihovna.cz/vznik-knihy/>
- [3] Fénické písmo [online]. Události-historie [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://udalosti-historie.comehere.cz/index.php?article=12>
- [4] Historie a výroba papíru [online]. 2010 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.studentske.cz/2010/11/14b-historie-vyroba-papiru.html>
- [5] Kniha, definice, vývoj a tvar knihy [online]. 2011 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.unim.cz/materialy/0/0/kniha-definice-vyvoj-a-tvar-knihy-m24701-p1.html>
- [6] Historie Knihy [online]. eKnihovna [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.eknihovna.cz/historie-knihy/>
- [7] Z čeho se skládá kniha? [online]. Blog CDSM – Centrum digitálního tisku, 2015 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://blog.cdsm.cz/z-ceho-se-sklada-kniha/>
- [8] Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů [online]. 2013 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/storage/att/471EC8E44A7C3AA09C01B666F1ED6B30/M2013-0815-kor2.pdf>
- [9] What is Interaction Design? [online]. 2014 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://www.interaction-design.org/literature/article/what-is-interaction-design>

[10] A Brief History of Application Development: Exploring the capabilities of IB InfoSphere Optim data lifecycle management solutions [online]. 2012 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.ibmbigdatahub.com/blog/brief-history-application-development>

[11] 1983 to today: a history of mobile apps [online]. 2015 [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/media-network/2015/feb/13/history-mobile-apps-future-interactive-timeline>

Seznam použitých symbolů a zkratk

- UI   User interface – uživatelské rozhraní
- UX   User experience – zkušenosti uživatelů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Popis knihy.....	13
Obr. 2 – Učíme se zodpovědnosti, Nejznámější pohádky, Velká kniha malého školáka.....	15
Obr. 3 – Webdesign: Nenuťte uživatele přemýšlet, Kreativní grafika.....	16
Obr. 4 – Metody boje a Tobruk 1941.....	18
Obr. 5 – První webová stránka na světě.....	19
Obr. 6 – TEDx, Duolingo, Periodic table.....	21
Obr. 7 – World wide II Guid.....	22
Obr. 8 – National Geographic.....	23
Obr. 9 – Warsaw Rising a A state of War	24
Obr. 10 – Přebal knihy.....	28
Obr. 11 – Část z knihy.....	29
Obr. 12 – Logo.....	31
Obr. 13 – Hlavní strana.....	34
Obr. 14 – Responsivní verze... ..	37
Obr. 16 – Newsletter	29

SEZNAM PŘÍLOH

[P I] Obsah datového CD

